

LJUBLJANSKI
ŠKOFIJSKI LIST

LETNIK 1928

V LJUBLJANI 1928

ZALOŽIL ŠKOFIJSKI ORDINARIAT V LJUBLJANI

TISKALA JUGOSLOVANSKA TISKARNA

VII, 66 29.974

KAZALO

k letniku 1928 Ljubljanskega škofijskega lista. — Skupaj 10 številk.

A		I	
Anton Bonaventura, škof: Pastirski list	1	Izpiti mladih duhovnikov	28
Anton Bonaventura, škof: Duhovnikom za l. 1928	12	Izseljenci, slovenski v Franciji	31
Anton Bonaventura, škof: Zahvala duhovnikom in vernikom za prispevke za misijone itd.	35	J	
Anton Bonaventura, škof: Nujna prošnja družinam (o obleki in kopanju)	55	Sv. Janez Marija Vianney, oficij in maša	58
Anton Bonaventura, škof: Pastirski list vernikom v Beli Krajini	65	K	
Anton Bonaventura, škof: Duhovnikom za krščanski tisk	93	Kanonična vizitacija in birmovanje	14, 61
Anton Bonaventura, škof: Vernikom o časnikih	119	Kolkovanje matičnih izpisov za bratovske skladnice	62
Anton Bonaventura, škof: Rešitev pastoralnih konferenc	121	Konference za l. 1928.	16
B		Kongrualni prejemki, prevedba na dinarske prejemke	29, 119
Birmovanje, glej kanonična vizitacija.		Konkurzni repisi:	
C		Kokra	20
Cerkvene starine	18	Stari log	23
Cerkveniki, zavarovanje pri okr. uradu za zavarovanje delavcev	19	Kanonikat v Novem mestu, Trstenik	40
Cerkveno imetje, nalaganje v državni hipotekarni banki	38	Borovec	52
Cerkveno ljudsko petje	19	Škofja Loka	63
D		Kranj, Velike Poljane	72
Državna hipotekarna banka, nalaganje cerkvenih glavnice	38	Spodnji log, št. Jurje pri Šmariji, št. Jakob ob Savi, Trzič	95
Državne zadeve, desetletnica zedinjenja Družba treznosti	36, 125	Trebnje, Železniki, Hotič, Banjaloka, Sv. Lenart, Zelimlje	120
Duhovsko podporno društvo, račun za l. 1927.	37	L	
Duhovne vaje za duhovnike	52	Liturgične zadeve, novi oficiji	80
E		M	
Evhariistični kongres v Avstraliji	61	Mašne ustanove, zemljišča	30
F		Matični prepisi	63
Fakultete spovednikov ob misijonu	28	Misijoni, fakultete spovednikov	28
H		Misijonski praznik	92
Homiletični tečaj, napoved in program Homiletični tečaj, poročilo in predavanja	51, 97	N	
O		Nabirka, potres na Bolgarskem in Grškem	39
O		Nabirka, pogorelci v Gor. Jezeru	72
O		Novomašniki l. 1928.	29
O		O	
O		Odobrenje veroučnih knjig	62
O		Okrožnica »Mortalium animos« papeža Pija XI.	21

Okrožnica »Miserentissimus Redemptor« papeža Pija XI.	41
Organisti, zavarovanje pri okr. uradu za zavarovanje delavcev	19

P

Pastoralne konference l. 1928., rešitev	121
Postna zapoved	11
Poštna priporočnina, oproščenje cerkv. oblasti	93
Precatio piacularis ad Sacratissimum Cor Jesu	49

R

Razne objave . 20, 30, 52, 62, 93, 119,	126
---	-----

S

Slovstvo:	
Kos, dr. Franc, Gradivo za zgodovino Slovencev v sred. veku	31
Opeka, dr. Mihael, Studenci žive vode Katekizem	92
Volc, Josip, Otroci. Poglavja o vzgoji	123
Novak, Josip, Šmarna gora	126

Š

Škofijska kronika 20, 32, 40, 52, 63, 95,	127
Škofijski sklad za obolele duhovnike 20,	120

T

»Treznost«, družba	18, 125
Tridesetletnica škofovanja gosp. knezoškofa dr. Antona Bonav. Jegliča	35

U

Unio apostolica sacerdotum saecularium	57
Umrli duhovniki:	
Nemec Anton	20
Nemanič Martin, Kreiner Anton, Eržen Valentin	32
Ažman Simon, Porenta Jakob, Mikš Janez	40
Kovač, p. Laetus (Veselko), Jereb Valentin, Košenina, p. Joahim	64
Koblar Anton, Debelak Janez, Koller Gustav	96
Nežmah Urban, Bolfan Štefan	128

V

Verski zaklad in patronatna bremena	73
-------------------------------------	----

Z

Zakonske zadeve, listine	29
Zavetišče za dekleta v Ljubljani	31
Zavod sv. Stanislava, oglas o sprejemu gojencev	37
Zavod sv. Stanislava, poročilo za šolsko leto 1927./28.	123

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1928.

Ljubljana, 25. januarja 1928.

Štev. 1.

I.

Vernikom

**ljublanske in lavantinske škofije
mir in blagoslov od Gospoda in Zveličarja našega
Jezusa Kristusa!**

Kako srečni smo Slovenci, ker smo vsi, z neznatnimi izjemami, rojeni in vzgojeni v edino zveličavni in sveti katoliški veri! Peče nas pa v sreču, ker vidimo, da so nekateri Slovenci za ta neprecenljivi dar Bogu nehvaležni. Kako nam je žal, da so nekateri za sveto vero brezbrizni, da je za ureditev življenja ne upoštevajo, ali so tako globoko zabredli, da jo taje ali celo sovražijo.

Ker pa midva, Vaša slovenska škofa, iz dna duše želiva, da bi prav vsi naši verniki svojo, od očetov podedovano, vero ohranili, njo ljubili in se za njo Bogu iskreno zahvaljevali, Vam hočeva v skupnem pastirskem listu o naši veri dve prevažni točki obrazložiti. V prvi točki Vam bova pokazala, da je naša vera tako utemeljena in dokazana, da je pameten dvom nemogoč; v drugi pa Vam bova pojasnila, da je naša vera edini vir tolažbe v vseh naših bridkostih in težavah.

I.

Veselje naše radi resničnosti svete vere je popolnoma upravičeno. Le povprašajmo, komu verujemo, pa bomo o njeni zanesljivosti prepričani. Mi verujemo, kar je Jezus učil, kar so apostoli oznanjevali in kar nas sveta Cerkev verovati uči. Iz treh virov torej zajemamo našo vero, ti so: Jezus, apostoli, sveta Cerkev. Vam v pouk jih preiščimo in prepričajmo se o njihovi popolni zanesljivosti.

1. Cerkev.

Učeca Cerkev so papež in škofje, katerim pomagajo duhovniki. Vsi ti so popolnoma zanesljivi učitelji, ker so v verskih naukih in v vseh verskih zadevah točno poučeni, in sicer bolje, kakor katerikoli svetni učenjaki.

Duhovniki so izvršili gimnazijo vsaj z dobrim, marsikateri z odličnim uspehom. Sprejeti v semenišče so se poprej štiri leta, sedaj pa celih pet

let bavili edinole z nauki, ki so potrebni za utemeljitev, za obrambo in za razjasnjevanje svete vere. Navajali so se tudi po veri živeti in v krščanski popolnosti kar mogoče napredovati. Ko so tekom petih let dozoreli v krščanski popolnosti in verski učenosti, jih je škof s položitvijo rok posvetil v duhovnike, ter jih poslal v razne duhovske službe, da Vas poučujejo, da Vam dele svete zakramente in Vam oznanjajo voljo božjo. Nekateri bolj daroviti duhovniki se pa še bolj izobrazijo na višjih učiliščih v Ljubljani, Inomostu, v Parizu, v Rimu, da morejo vse verske zadeve še bolj znanstveno, še bolj globoko razumevati in se usposobijo poučevati ne samo vernike, ampak tudi bogoslovce, ki se pripravljajo za duhovski stan.

To so torej Vaši duhovni učitelji in voditelji. Ali niso zanesljivi? Da, popolnoma! In sicer edino oni. Kako bi bilo nespametno, ko bi se od duhovnikov, zadostno poučenih in od škofa poslanih, odvrnili, pa se šli v verskih zadevah poučevati k svetovnjakom, ki morejo biti v svojih predmetih jako učeni, ki se pa s težkimi verskimi vprašanji niso pečali, pa morajo zato sami verske nauke prejemati od duhovnikov; ali pa, ko bi se šli poučevati celo k onim svetovnjakom, ki za vero ne marajo, po veri ne živijo, ali ji v svoji nevednosti in zaslepljenosti javno nasprotujejo. Vprašamo Vas, ali je to pametno? Ali ta pot ne vodi kar naravnost v verske zmote, ki so pogubne za življenje in za smrt?

Duhovniki pa ne uče kar poljubno. Ampak duhovnike pooblasti in pošlje škof, ko so prisegli, da bodo edinole resnico učili. Škof mora na to paziti, da duhovniki svojo prisego drže in svoje dolžnosti vestno izpolnjujejo. Ta okolnost Vam pa podaja novo zagotovilo, da se na nauke duhovnikov morete popolnoma zanesti. Le pogledjte, kaj so škofje.

Škofe izbere, imenuje, pooblasti in pošlje papež. On ima v Rimu zanesljiv pregled onih duhovnikov, ki imajo lastnosti, potrebne za preimnitni škofovski poklic. Odlikovati se morajo z vzornim življenjem, z globoko učenostjo, pridobljeno na višjih učiliščih ali vsaj s spretnostjo v upravi vseh cerkvenih zadev in z gorečnostjo za zveličanje duš. Izmed tako odličnih mož izbere sv. oče škofa na izpraznjeno škofijo. Pri posvetitvi v škofa sodelujejo trije škofje, pa ga z molitvami in s podelitvijo sv. zakramenta store deležnega one moči tistega sv. Duha, ki je bil na prvo binkoštno nedeljo poslan apostolom in vsem njihovim vernikom.

Tak je torej škof. Vprašamo Vas, ali ni on zanesljiv učitelj in Vaš vodnik v zadevah krščanskega življenja in večnosti? In to tembolj, ker so vsi škofje celega sveta in vseh časov složni v tem, kar uče. Ali ni ta edinstvo, ta sloga novo najboljšo zagotovilo za popolno resničnost njihovih nauk? Ako bi kdo zanemaril škofa, kam naj gre, da bi dobil zanesljiv odgovor na prevažne verska vprašanja? Prevažna, ker od njih zavisi ves način našega mišljenja in življenja in tudi večnosti. Kam naj gre? Kje bo dobil boljših učencev? Nikjer! Pametno postopa samo oni, ki se škofov drži.

Škof pa zopet ni sam sebi prepuščen. Ampak v tesni zvezi je z rimskim papežem. Kaj je papež? Novega papeža izbere zbor kardinalov.

Vsak mora priseči, da bo dal glas onemu kardinalu, o katerem je v vesti prepričan, da je v danih razmerah najbolj sposoben, da kot vrhovni poglavar vodi vso Cerkev Kristusovo. Kot tak je naslednik sv. Petra in deležen one posebne pomoči božje, ki jo je sam Gospod obljubil apostolu Petru, ko ga je izbral pastirjem vse njegove črede.

Kajne, ako to premislite, boste prepričani, da je kar nekako nemo-goča zmoža v verskem nauku, ki ga uče duhovniki, združeni s škofom, in škofje, združeni med seboj in z rimskim papežem. Tako izbranega, usposobljenega in nad vse veljavnega učiteljstva na svetu ni nikjer.

2. Apostoli.

Sveta Cerkev, namreč papež, škofje in duhovniki pa uče in verovati zapovedujejo to, kar so oznanjali apostoli. Iz tega razloga moramo trditi, da ta okolnost zopet znova zagotovi popolno resničnost naše svete vere. Le povprašajmo se, kaj so apostoli?

Po svojem rodu so neznatni Judje iz Galileje, ki so bili po svojem poklicu ribiči. Učili se niso nikjer, razen v domači sinagogi, kjer so razni učitelji razlagali judovski verski nauk. Bili so torej preprosti ljudje, poštene ribiči, ki so si z ribolovom služili vsakdanji kruh.

Sedaj pa pomislimo, kaj so ti preprosti ribiči storili. Učili so verske nauke o stvarjenju, o našem življenju, o naši smrti in o naši večnosti tako vzvišeno, da so visoko presegli nauke največjih modrijanov vseh časov. Razkropili so se po takrat poznanem svetu, po sveti deželi, po Aziji, po Afriki, po Italiji. Povsod so mnogi verovali, ki so jih apostoli združili v cerkvene občine in jim dali poglavarje. Celo v glavnem poganskem mestu, v prebogatem in razkošnem Rimu, so imeli slovečo cerkveno občino; imeli so vernike tudi na cesarskem dvoru. Tekom zgodovine se noben njihov nauk ni pokazal in dokazal, da bi bil zmoten, pač pa se je na njihovem temelju razvila mogočna in bogata evropska kultura. Resničnost svojega nauka so potrdili s tem, da so zanj umrli mučeniške smrti.

Odkod galilejskim ribičem to znanje, ta pogum in ta uspeh, kakršnega največji učenjaki niso mogli doseči? Nekaj skrivnostnega je v vsem njihovem nastopu, ki nas sili, da jim popolnoma verujemo. Vsa ta uganka se nam bo prav lepo razvozlala, ako pogledamo, kdo jih je usposobil, poslal med narode in jim pomagal.

3. Jezus.

No, saj vemo, da jih je poučeval in poslal po svetu Gospod Jezus z nalogo, da naj mu bodo priča po Judeji, po Galileji, po vsem svetu. Obljubil jim je, da bo z njimi do konca sveta in da jim bo poslal svetega Duha, ki jih bo učil vse resnice in jih neprestano vodil, in sicer tudi do konca sveta. No, kdo pa je Jezus?

Ali je treba še povpraševati? Saj vemo in smo v dnu srca prepričani, da je On pravi Bog, Sin živega Boga. Ta naša vera je popolnoma utemeljena. Spomnimo se le na nekatere dokaze.

Povprašajmo Njega samega, kdo da je! Povprašajmo Njega, ki je tako vzorno živel, da mu celo Njegovi sovražniki niso mogli očitati najmanjše pogreške, da je Judež v obupnosti spoznal, da je izdal nedolžno kri, da je rimski cesarski namestnik in sodnik, preden ga je na smrt obsodil, pred vsem judovskim narodom petkrat zatrdil, da je nedolžen. Povprašajmo ga torej in vedimo, da bo Njegov odgovor popolnoma zanesljiv.

Povprašal Ga je veliki četrtek pozno ponoči Kajfež, veliki duhovnik in poglavar judovskega ljudstva; da, zarotil Ga je v imenu božjem, naj pove, je li res Sin božji, obljubljeni Mesija. Kako slovesen trenutek, kako odločilen za ves svet! In kaj je odgovoril? Slovesno je potrdil, da je res Sin božji, obljubljeni Mesija. In radi te izpovedi je moral v smrt, v strašno, grozno, sramotno in mučno smrt na križu. Ali Mu ne bomo verjeli?

Za svojo trditev se je Gospod tudi skliceval na svoja dela. Poglejmo le nekatera! On je prerokoval, da Ga bodo Judje križali, da bo pa tretji dan od mrtvih vstal, šel v nebesa, apostolom poslal svetega Duha, in da bo za kazen Jeruzalem razdejan, da bodo Judje pobiti, raztreseni po svetu in do konca sveta živeli brez kralja, brez templja, brez duhovnikov.

Kajne, to so prerokovanja in čudeži. Ali so se izpolnila? Da, natanko, kakor izpričuje zgodovina. Jezus je bil križan in v grob položen. Tretji dan je vstal od mrtvih, je štirideset dni z apostoli občeval, jih poučeval in štirideseti dan pred njihovimi očmi odšel v nebesa. Deset dni pozneje jim je poslal svetega Duha vpričo Judov, zbranih v Jeruzalemu, katerim so apstoli oznanjevali Jezusa, ki so ga oni spravili v smrt, pa je tretji dan od mrtvih vstal. Več tisoč Judov se je dalo krstiti. Kmalu pa, namreč leta 70. po rojstvu Gospodovem, torej kakih 35 let po Njegovi smrti, so prišli Rimljani, so Jeruzalem obkolili, ga zavzeli, ga razdejali, skoraj milijon Judov pobili, druge pa odpeljali v sužnost. In še danes Judje nimajo svojega mesta, nimajo templja, nimajo duhovnikov, po svetu so raztreseni in so naši najhujši sovražniki. Torej se je vse natanko izpolnilo, kakor je Gospod napovedal.

Jezus je torej zares pravi Bog, česar nikdo tajiti ne more, razen, ako je popolnoma neveden, ali skrajno hudoben. On pa je prišel na zemljo, da nas grešnike spravi z Bogom in nas nevedneže pouči o Bogu, o stvarjenju, o duši, o smrti, o večnosti. On je utemeljitelj naše vere, On je usposobil in poslal apostole, On jim je dal pomoč za uspešno delo, On je pri njihovih naslednikih, ki so papež in škofje, da morejo delo odrešenja nadaljevati in nas nezmojljivo poučevati.

Kajne, kako smo srečni, ker smo po sveti veri, dani od samega Boga, tako zanesljivo poučeni o najvažnejših zadevah vsega življenja! Ali si ne bomo veselega srca vse prizadevali, kako bi verske nauke vedno bolj spoznavali in po njih vse svoje mišljenje in življenje uravnavali? To velja za vse ljudi enako: za delavca, za kmeta, za obrtnika, za izobraženca. Da, tudi izobraženci bodo verske nauke od svete Cerkve hvaležnega srca sprejemali in si prizadevali, kako bi jih prav globoko spoznali, si jih nekako osvojili in v njihovi luči potovali po tminah življenja v srečno večnost.

II.

Še bolj radi pa bomo vero sprejeli in se po njej božjemu umu podvrgli, ako še pomislimo, kako nam je v vseh težavah življenja edino naša vera prebogat vir popolne tolažbe, in sicer v skušnjavah radi neenakosti stanu in premoženja, v bridkostih in nesrečah, v grozotah greha in o zadnji uri.

1. Zunanja razlika.

Po zunanjem položaju se razlikujemo prav močno. Razni stanovi so in razne premoženjske razmere. So stanovi, v katerih se more bolj lahko živeti, so pa tudi stanovi težkega, trudapolnega dela. So bogatini na zemlji, še več pa je siromakov in to prav velikih siromakov. Te razlike pečejo, povzročujejo neko nevoščljivost, neko mrznjo med stanovi in vodijo k nesrečnemu razrednemu boju in nazadnje h krvavi svetovni prekuciji.

V nekako takem položaju je sedaj ves svet; povsod se pokazuje globoka nezadovoljnost, povsod raste hrepenenje, in sicer upravičeno hrepenenje po boljših dneh. Ali bomo te boljše dni dobili po mirnem potu, ali po izredno krvavi svetovni prekuciji? Mi tega ne vemo, vendar zdi se nam, da bo krvava prekucija, ki se povsod vsaj na skrivnem pripravlja, storila konec sedanjim družabnim razmeram in nas pahnila v še strašnejši položaj pod nasilnim gospostvom enega, namreč proletarskega stanu.

V teh pretužnih razmerah moremo dobiti tolažbe edino v sveti veri, pa tudi edino po njej vsaj upanje, da pridemo brez krvavih prekucij do boljših, bolj pravičnih družabnih razmer.

Tolažbo nam dajeta dva nauka svete vere. Prvi je nauk, da smo pred Bogom vsi enaki. Vse nas je isti Bog ustvaril, vse nas je isti Zveličar odrešil, za vse veljajo iste zapovedi božje, vsi smo poklicani k isti mizi Gospodovi, vsem so pripravljena sveta nebesa, ki si jih moramo s svojim življenjem po zapovedih božjih zaslužiti. Da, pred Bogom celo nizki stan več velja, kakor pa visoki, in sicer zato, ker človek v nizkem stanu se bolj gotovo in bolj iz srca Bogu podvrže, človek visokega stanu pa je v večji nevarnosti, da v svoji prevzetnosti jarem zapovedi božjih s sebe vrže. Zato pa pred Bogom več velja zadnji berač, ki po božji volji živi, kakor najbolj sloveč mož, ki se za Boga in njegove zapovedi ne zmeni. Ali ne bomo zajemali globoke tolažbe iz tega gotovega nauka, ako ga sprejmemo v srce in si ga v živih barvah postavljamo pred oči?

In premoženje? Po volji božji bi bilo prav, naj bi imel vsak človek priložnost, da bi si mogel brez velikih skrbi zaslužiti in pridobiti vse, česar potrebuje za veselo življenje za se in za družino. Država bi morala glede lastnine, glede posestev, obrta, trgovine in dela vse državne in meddržavne razmere tako urejevati, da bi bilo v državi neko splošno blagostanje. Seveda enakost ni mogoča, ker blagostanje je odvisno od pridnosti, sreče, varčnosti in drugih okolnosti.

Toda žalibog, da so v zadnjih stoletjih državne oblasti vse javno življenje s svojimi postavami urejevale v zmislu in po navodilu liberalizma,

pa so se medsebojne razmere tako poslabšale, da je res na eni strani neizmerno bogastvo, na drugi pa veliko siromaštvo. Škoda je posebno v tem, da so propadli krepki srednji stanovi, obrtniki in kmetje. Tako sta se razvila dva razreda, namreč razred mogočnih bogatinov in razred zatiranih siromakov. Ker je pa liberalizem siromašnemu delavskemu ljudstvu vero v posmrtno življenje vzel, da ima samo trpljenje, pa nobene tolažbe, zato se je porodilo divje sovraštvo med obema razredoma. In zatirani stanovi se združujejo in kujejo naklepe, kako bi dobili moč in strli sedanji družabni red. Neke skupine skušajo tak prevrat doseči sicer nasilnim, toda mirnim potom z večino, ki bi si jo izvojevali pri volitvah v državne skupščine. Z večino glasov bi izglasovali postave, po katerih bi bogate posestnike tovarn, rudokopov, zemljišč kar naravnost razlastili in premoženje sebi prilastili. Ta postopek smo doživeli deloma pri nas, ga vidimo na Češkoslovaškem, na Nemškem in drugod. Storjenih krivic ni mogoče popisati, pa tudi ne popraviti.

Druga skupina pa hoče vse s silo prekucniti, bogate posestnike spoditi ali pa pobiti, sebi prilastiti vso moč in silo in po svoje brez ozira na Boga, da, proti Bogu vladati. Ta postopek gledamo v nesrečni, boljševiški Rusiji, ki svoje nauke sicer skrivaj, toda izredno spretno in uspešno razširja po Evropi, po Ameriki, po Aziji. Ker pa ti ljudje sovražijo Boga in sploh vsako vero, zato uničujejo cerkve, morijo duhovnike, pobijajo Bogu zveste vernike in ustanavljajo nasilne vlade, kakor se sedaj godi v Mehiki.

Kajne, kako strašni so naši časi! Zares, krščanski možje, krščanski socialisti, kamor prištevamo naše slovenske voditelje, si prizadevajo za postave, po katerih bi stalno izboljševali lastninske razmere vseh stanov tako, da bi tisto neizmerno nakopičeno bogastvo prenehalo, ponehala pa tudi skrajna beda zatiranih stanov, namreč delavcev, kmetov in obrtnikov. Tako delajo krščanski možje za pravično razmerje med vsemi stanovi, kakor nas uči sveta vera. In, hvala Bogu, da so pri nas temu gibanju na čelu naši slovenski izobraženci! Obstoja pa isto gibanje tudi drugod, posebno po Češkoslovaškem in Nemškem. Potrebni pouk v tem krščanskem zmislu se Vam pa ponuja po naših dobrih časopisih.

Ali bo to prizadevanje uspelo? Ako bo, kar daj Bog, se bodo družabne razmere lastništva in premoženja polagoma po mirnem in pravičnem potu tako izpremenile in zboljšale, kakor je potrebno za bolj splošno blagostanje vseh stanov.

Kje naj v teh težavah in skrbeh iščemo tolažbe, da ne opešamo, da ne obupamo? Dve misli Vam moreta koristiti.

Prva je, da spoznate dolžnost, podpirati v javnem življenju, posebno pri raznih volitvah in pri naročevanju časopisov ono skupino mož, ki si prizadevajo zboljšati naše družabne razmere z raznimi zakoni in napravami na korist obubožanih stanov. Hvala Bogu, že so precej dosegli, akoravno ne vsega, kar in kakor žele. Sami sebi smo dolžni z vsem prepričanjem in z vsemi silami podpirati te krščanske socialiste, ki delajo v zmislu krščanskega solidarizma, to je za skupni blagor vseh stanov.

Drugo misel nam pa ponuja sveta vera. Uči nas, da bodimo z malim zadovoljni. Kako molimo? Daj nam danes naš vsakdanji kruh! Torej molimo, Bog naj naše delo tako blagoslovi, da zaslužimo vsakdanji kruh za se in za družino.

Vedi, in to je druga misel, da je preobilno premoženje, veliko bogastvo za dušo in za večnost lahko zelo škodljivo. Sam Gospod nas na strašno nevarnost opozarja, ko trdi: »Kako težko bodo tisti, ki imajo bogastvo, prišli v božje kraljestvo! Lažje je velblodu iti skozi šivankino uho, kakor bogatinu priti v božje kraljestvo.« (Mk 10, 23. 25.) Celo gorje kliče bogatinom rekoč: »Gorje vam, bogatinom, zakaj dobili ste svojo tolažbo. Gorje vam, ki se sedaj smejete, zakaj žalovali in jokali boste.« (Lk 6, 23. 24.)

Kaj pa pomaga človeku, če bi imel bogastvo vsega sveta, ako bi bil vekomaj pogubljen! Bogastvo je minljivo. Pride nesreča, pride ogenj, pride tat, pa mine. Ako ga poprej ne izgubiš, izgubil ga boš ob smrtni uri; bogastvo ne pojde s teboj.

Pač pa pojdejo s teboj tvoji grehi. Kateri? Kdor je bogat, postane lakomen, do bližnjega trd; sam sebi pa vse užitke privošč, tudi grešne; v skrbi za premoženje, v trudu za njegovo povečanje kaj lahko pozabi na Boga, na molitev, na sveto mašo, na petek; ker postane prevzet, ne mara za besedo božjo, za spoved se noče ponižati. Morda si je bogastvo pridobil po nepoštenem potu, z odrtijo, z goljufijo.

Ali ni to grozno? Nasprotno pa Bog siromake blagruje, »ker njihovo je nebeško kraljestvo« (Mt 6). Misli na ubožca, ki nima ničesar, pa uboštvo Bogu vdano prenaša; misli pa tudi na bolj imovitega moža, ki pa nima srca navezanega na bogastvo, vedoč, da bogastvo obsega tudi dolžnosti do bližnjega, kateremu mora pomagati.

In kako življenje si je izbral Gospod sam? Ali ne siromašno? Ni imel premoženja. Dokler je bil v Nazaretu, si je vsakdanji kruh priboril s težkim delom; ko je pa tri leta učil, je živel od tega, kar so mu dali ljudje, posebno nekatere bogate žene iz Galileje. Za apostole si je izbral siromašne ribiče.

Ako te resnične nauke preišljuješ, ali boš bogatine še zavidal? Ali ne boš precej pomirjen, akoravno si bolj siromak, pa si moraš s težkim delom svoj kruh služiti? Kajne, kako te vera, in sicer ona edina tolaži. In v prihodnosti? Delaj, moli in v Boga zaupaj, pa sam pri sebi večkrat reci: »Ako tudi vse izgubim, morebiti tudi življenje, samo da svojo edino, neumrjočo, z dragoceno krvjo Jezusovo odkupljeno dušo rešim.«

2. Razne bridkosti.

Razen siromaštva te še marsikateri drug križ tlači. V družini so grehi in prepiri, suša uničuje polje, toča pobije žito, povodenj odnaša dele posestva, živina ti poginja. Hudo, hudo ti je. Kje boš našel tolažbe?

Na zemlji ne, pri pijači po gostilnah ne, pri prijateljih tudi ne! Pač pa v živi in globoki veri.

Vera te uči, da vse težave in bridkosti daruj Bogu za pokoro. Pekel si že večkrat zaslužil. Bog te je te grozne nesreče obvaroval in je dopustil razne časne nadloge. To spoznaj in hvaležnega srca jih Bogu daruj! Vzdihni s svetim Avguštinom, rekoč: »Tukaj žgi, tukaj reži, le tam prizanesi!«

Ako se Bogu vdaš in vdan v voljo božjo trpiš, imaš pri Bogu tudi zasluženje za večnost. Trpljenje postane dobro, za nebesa zaslužno delo, pomnoži ti posvečujočo milost božjo in blaženost v nebesih. Kadar trdo delaš, ti daje poguma misel na zaslužek, ki ga boš po opravljenem delu prejel. Ali ne boš v raznih bridkosti še več poguma zajel iz misli na večno plačilo, ki ti je v veri popolnoma zagotovljeno?

In tvoj Zveličar, Jezus Kristus? Sin živega Boga je, in vendar si je na zemlji izbral pot križa, pot na Kalvarijo, da tebe z Bogom spravi in tebi odpre vrata nebeška. Pojdi za njim! Pot trpljenja je edino pravi pot v zveličanje. Ako On za te trpi, ali ne boš tudi ti iz ljubezni do Njega trpljenje prenašal vdano v Njegovo sveto voljo? Čuj Ga, kako te za seboj vabi, rekoč: »Kdor hoče biti moj učenec, naj zatajuje samega sebe, naj vsak dan vzame križ na svoje rame in naj hodi za menoj!«

3. Greh.

Edino resnično zlo na zemlji pa je greh, posebno smrtni greh. Uniči ti posvečujočo milost božjo, odtrga te od Boga in ako v njem umrješ, te bo pahnil v večno pogubljenje, pa boš vekomaj tam, kjer je jok in škripanje z zobmi. Da, pomisli — vekomaj, nikoli konca! Grozno!

In tako kaznuje smrtni greh neskončno usmiljeni Bog, ki te je ustvaril za večno srečo in ki je iz čiste ljubezni do tebe svojega Sina poslal na svet, da v najhujšem trpljenju za te umrje in te reši večnega pogubljenja. Poglej vendar Sina božjega na križu! Ves razbičan in ranjen, s trnjevo krono okrog glave, noge in roke z žebliji prebodene, na žeblih visi tri ure, zasramujejo Ga, v duši trpi popolno zapuščenost, da v notranjih bolečinah zakliče: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!

Vse to je prenesla božja ljubezen, da te reši greha in večne kazni. In vendar te mora pravični Bog kljub tej ljubezni vekomaj kaznovati, ako prideš pred Njegovo sodbo v smrtnem grehu. To veš prav dobro in vendar grešiš! O nespamet! Veš pa tudi, da vsak greh že na zemlji samega sebe tepe. To veš in čutiš, pa vendar grešiš, smrtno grešiš! Ali ni to res? Da se o tem prepričamo, pogledjmo ob kratkem tri grehe, ki so najbolj navadni.

Prvi je jeza, togota, sovraštvo, prepir po družinah. Tega greha je po naših družinah prav mnogo, kar ni nobena skrivnost. Oče se takoj raztogote, pa vpijejo, grde, kolnejo. Mati nič ne potrpe, in kriče, zmerjajo, celo preklinjajo. In otroci so ravno taki; saj se od staršev nauče jeze, vpitja, kletvin. In tako se godi vsaj v nekaterih družinah skoraj vsak dan, v drugih bolj poredkokrat. O, koliko grehov! Koliko surovosti! Kako tužna, obupna srca, tem bolj tužna in obupna, ako vsled hišnih preprirov pride

do ločitve očeta in matere, do razporoke zakonov, ki je ena najhujših nesreč za vso družino. In čudno: to čutite in vendar se ne poboljšate, da bi eden z drugim potrpeži in v sladki medsebojni ljubezni živeli!

Drugi, le prenavaden greh je pijanstvo. Oče pijani, fantje pijani! Kolika žalost doma, koliko zmerjanja in kletev, celo bogokletstva! In v pivnicah: grdo govorjenje, vpitje, nesramno petje, pretepi, celo poboji! Da poboji in kar z nožem smrtne rane! Kakšen greh pred Bogom, kaka sramota pred svetom, kaka podivjanost med fanti in potem zapori in sodne kazni! Dragi možje in fantje slovenski, ali je to za Vas častno! Vse te bridkosti čutite, trpite jih in vendar, ali se boste poboljšali? Moj Bog usmili se nas! Vsaj Vas Orle prosiva, da v svojem fantovskem ponosu zatrete surovost, preklinjevanje, pijančevanje, poboje! Ali boste to storili?

Še tretji greh je čez in čez v navadi. Nerada ga omeniva, toda morava ga omeniti z grenkimi solzami v očeh. Lahko uganete, da je to nečisti greh. O, da bi ga ne bilo med nami! Toda vedno se čuje o prepogostnem ponočevanju, pri katerem se hude nesramnosti gode. Koliko je po vaseh med fanti in dekleti zgodnjega znanja, ki že po svoji naravi silno vleče na nespodobna medsebojna dejanja. In v skrivne tovarišije fantov in deklet! Ali so te tovarišije nedolžne? Povrhu pa pride v navado oskrunjevanje samega sebe. Koliko strašnih grehov, ki prav posebno izzivajo jezo božjo, maščevanje božje! Pa grešniki tudi sami trpe. Saj se s temi grehi spridi kri, pokvarijo živci in nakopljejo razne bolezni. In zavoljo greha, kako so mnoge družine nesrečne! Vse to veste in vendar grešite kljub pouku duhovnika, kljub prošnjam staršev, pa derete naravnost v peklenski ogenj!

Kajne, kako strašni in pogubni so ti navadni grehi, namreč razprtije v družinah, pijanstvo in nečistost. V mirnih urah vest grize in peče, v mirnih urah ti prihaja na misel pravičnost božja, smrt in večno pogubljenje. Kje je pomoč, da uideš pravični jezi božji? Kje? Edino v sveti veri. Ona te svari pred grehom, pa ti kaže križ in tudi peklensko brezdnost, da vsaj radi strahu ne bi grešil. Ako pa grešiš, pokazuje ti rešitev po zakramentu svete pokore.

Da, v tem zakramentu božjega usmiljenja teče srčna kri tvojega Jezusa, da zadosti božji pravici, opere tvojo dušo, pogasi večni ogenj, ako se ponižaš, odkritosrčno skesaš in božjemu namestniku odkrito spoveš. Ako samo to storiš, je greh odpuščen, večna kazen odvzeta, Bog spravljen, nebesa odprta. Seveda kake časne bridkosti še ostanejo, pa kaj to, da si le za večnost rešen. Zopet moreš biti miren in pomirjen pričakovati smrt. Hvala Bogu in Njegovemu usmiljenju, ki je ustanovilo sveto pokoro kot vir srčnega miru zoper najhujšo obupnost.

Toda eno vprašanje tebi, ki kljub spovedim še vedno preklinjaš, ki kljub spovedim še pogosto pijančuješ, ki kljub spovedim sebe oskrunjaš, grešno znanje nadaljuješ, v nevarne tovarišije zahajaš: vprašam te, ali si se prav spovedal, ali si se pokesal in tvoj sklep, ali je bil resničen in trden? Trepetaj! V svoji bridkosti več povedati ne moreva, od žalosti zastaja beseda, utihneva.

4. Smrt.

Konec življenja se približuje. Umrl boš. Po smrti pride sodba. Sam boš stopil pred večnega sodnika, ki je vseveden, pa ve za tvoje najskrivnejše misli in želje, ki je neskončno svet, pa greh smrtno sovraži, ki je neskončno pravičen, pa greh po zasluženju kaznuje, ki je vsemogočen, pa se mu ustaviti ne moreš. Pred tega božjega sodnika bo tvoja duša takoj po smrti prišla. Sodil jo bo in izrekel sodbo, ki bo vekomaj veljala ali vekomaj v nebeško blaženstvo, ali vekomaj v pekleno pogubljenje. Ali te ne zazebe po vsem telesu, ko to premišljuješ? Živo si predstavi, da boš sojen ti, sojena tvoja duša, vse to zadene tebe.

O, kolik strah v tvojem srcu! Veš, da si Boga smrtno žalil; veš, da si se vedno v stare grehe vračal, da se po spovedi poboljšal nisi. Sedaj te skrbi, je li bilo kesanje resnično, je li bil sklep zadosti trden. In, o groza, grehe, nečiste, skrivne grehe si zamolčaval, še nikdar se jih nisi prav spovedal, morebiti še pri spovedi ob času sv. misijona ne. Kaj sedaj?

Morda si vero zapravit. Toda sedaj ti prihaja misel, kaj pa, če je res duša, Bog, večnost? O, ako je res: kaj bo z menoj! Ali je še rešitev? Obupuješ in po pravici.

Toda, pomirite se vsi! Bog je neskončno usmiljen in prizanesljiv. V bolezni takoj pokličite duhovnika! Sedaj se vsega spovej, vse pomanjkljive spovedi, pomanjkljiva kesanja, pomanjkljive sklepe popravi, pokesaj se: duhovnik te odveže in odveza tudi v nebesih velja. Za smrt si pripravljen, sodbe se ti ni več treba bati. V znak sprave z Bogom prejmeš še za sveto popotnico samega Jezusa, ki te bo spremil v večnost. Nazadnje dobiš še poslednje pomaziljenje s svetim oljem, ki ozdravi in zaceli rane grehov. Ti se pomiriš, ti zaupaš, ti čakaš zadnjo uro brez strahu.

Strmiš, ko premišljuješ božjo dobroto, ki ti je še za zadnji, za večnost prevažni trenutek življenja pripravila vir popolne tolažbe. O, hvala, presrečna hvala božjemu, preusmiljenemu Srcu Jezusovemu!

Konec.

H koncu te vprašava, ali ni res, kakor sva s početka zatrdila, da smo presrečni, ker smo v sveti katoliški veri rojeni in vzgojeni. Saj je popolnoma zanesljiva in edini vir tolažbe za vse, da, prav za vse, še tako težke okolnosti našega življenja.

Sklep naj bo ta-le: za vero bomo Bogu hvaležni, o nji nikoli nočemo dvomiti, po njej hočemo živeti in v nji hočemo umreti. Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas grešnike sedaj in ob naši smrtni uri! Presveto Sree Jezusovo, usmili se nas! Amen.

Blagoslov Boga vsemogočnega, Očeta in Sina in svetega Duha naj pride na Vas in naj ostane vedno nad Vami!

V Ljubljani in v Mariboru, dne 1. januarja 1928.

† Anton Bonaventura,
škof ljubljanski.

† Andrej,
škof lavantinski.

Opomnja: Ta pastirski list naj se začne čitati vernikom v nedeljo 5. februarja 1928.

2.

Postna zapoved.

Pocblaščen od sv. stolice določujem glede postne zapovedi za leto 1928. v. ljubljanski škofiji:

I.

1. Zapoved o zdržnosti zahteva edinole zdržnost od mesa in mesne juhe. Torej je vse dni zdržnosti dovoljeno rabiti katerokoli živalsko maščobo.

2. Zapoved o postu dovoljuje samo enkratni obed na dan; vendar pa sme vsakdo kaj malega zaužiti tudi zjutraj in zvečer, kakor je v dotičnem kraju navada. Dovoljeno je tudi pri istem obedu uživati meso in ribe. Glavni obed se sme preložiti od opoldne na večer.

3. Zapoved o zdržnosti veže vse, ki so izpolnili sedmo leto.

Zapoved o postu pa veže vse vernike od izpolnjenega enoindvajsetega do začetega šestdesetega leta.

II.

Katere dni v letu je zapovedana samo zdržnost, katere zdržnost in post, katere samo post? Odgovor:

1. *Zdržnost od mesa* je zapovedana vse petke celega leta.

2. *Zdržnost od mesa in post* sta zapovedana:

a) na pepelnično sredo;

b) ob petkih štiridesetdnevnega posta;

c) ob kvatrnih petkih;

d) v soboto pred binkoštni, na dan pred praznikom Marijinega vnebovzvetja, na dan pred praznikom Vseh svetnikov (31. oktobra) in pred božičem (24. decembra).

3. *Samo post* je zapovedan vse druge dni štiridesetdnevnega posta, ob kvatrnih sredah in kvatrnih sobotah. Vse te dni, ob katerih je zapovedan samo post, je vsem vernikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tisti pa, ki niso dolžni postiti se, smejo te dni uživati mesne jedi vselej, kadar kaj jedo.

4. Zapoved o zdržnosti in postu ne veže ob nedeljah štiridesetdnevnega posta, ob zapovedanih praznikih in tudi ne ob odpravljenih praznikih, ki jih v naši škofiji še praznujemo.

Na veliko soboto preneha opoldne zapoved o zdržnosti in postu.

Tisti dan pred božičem pa zapoved o postu in zdržnosti preneha pri večerji.

5. Od zapovedi *zdržnosti in posta* so izvzeti:

a) verniki v tistih krajih, v katerih je semenj;

b) vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka: vojaki, orožniki in finančni stražniki ter njihove družine.

Od zapovedi *samo zdržnosti* so vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka, oproščeni: delavci v rudokopih in tovarnah in njih družine; sprevodniki po železnicah in potniki, ki morajo jesti v železniških gostilnah; uslužbenci in potniki po ladjah, kadar morajo na ladjah obedovati; vsi, ki so z družino in postrežniki v zdraviliščih; vsi, ki so po okolnostih primorani jesti v javnih gostilnah, in oni, ki so od drugih odvisni, pa si ne morejo oskrbeti postnih jedi; oni, ki žive po kaznilnicah, namreč kaznjenci, pazniki in drugi uslužbenci.

Vse one, ki se bodo olajšav posluževali, opominjam v zmislu papeževega pisma, naj bi olajšavo posta nadomestili z dobrimi deli, zlasti z miloščino za reveže.

III.

Posomeznim osebam ali rodbinam more po cerkvenem pravu (kan. 1245) iz pravega vzroka tudi njih župnik podeliti spregled od postne zapovedi. Pooblaščam pa tudi spovednike, da imajo isto pravico kakor župniki, toda samo pri spovedi.

Iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov so od samega posta izvzeti:

a) bolniki in okrevajoči ter telesno slabotni, katere bi radi posta precej bolela glava ali bi imeli omotico;

b) matere pred porodom in po porodu, naj so tudi telesno zdrave in močne;

c) ubožci, ki živež beračijo ali imajo sploh nezadostno hrano;

d) delavci, ki morajo opravljati težka telesna dela, n. pr. kmetovalci, mizarji, kovači, zidarji, tkalci, kamnoseki, čevljarji itd., vsi ti so od postne postave izvzeti, čeprav so trdnega telesnega zdravja;

e) oni, ki morajo opravljati naporno dušno delo, n. pr. učitelji na osnovnih šolah; profesorji, če se morajo za predavanja naporno pripravljati, ali če morajo po štiri in več ur na dan učiti; dijaki, ki so večji del dneva v šoli in se resno bavijo z učenjem; misijonarji ob času misijonov.

Upam, da bomo tako olajšano zapoved vsi prav radi in vestno izpolnjevali. Molimo in delajmo pokero, da se nas Bog usmili in ne postopa z nami, kakor bi s svojimi mnogimi grehi zaslužili.

V Ljubljani, 15. januarja 1928.

† Anton Bonaventura,
škof.

3.

Gospodom duhovnikom za l. 1928.

Ker Vam v novem letu prvič pišem, Vam sporočam iskren pozdrav in Vam želim od Boga obilnega blagoslova ter izdatne pomoči v prizadevanju za lastni napredek v notranji popolnosti in za vztrajno naporno delo v dušno in telesno korist Vam izročenih vernikov.

Sporočim naj Vam pa tudi nekaj vodilnih misli za duhovno pastirovanje v tekočem, ravno začetem letu.

1.

V preteklem novembru ste dobili št. 8. našega Škofijskega lista. Kajne, vsebina je jako bogata in primerna našim časovnim potrebam. Poroča o delu na shodu dekanov dne 5. oktobra 1927.

Da shod dekanov z obilnimi praktičnimi nasveti ne bo brez sadu, naročam predsednikom sestankov Sodalitatis Ss. Cordis Jesu, da na sestankih prereštevate elaborate kar zapored, kakor so v Škofijskem listu. Posvetujte se, kako bi mogli nasvete izpeljavati.

V vseh točkah se razpravlja o tvarini, ki je že znana. Le ena točka je nova, namreč ona o »Krščanski ženski zvezi« na str. 104 in 105. Prosim, da tudi to vzamete v pretres in v ravnanje, ker Vam more delovanje članic v marsičem mnogo pomagati.

Prosim, da bi zapisnik dotičnih sestankov Sodalitatis bolj skrbno sestavili in ordinariatu s kakšnim eventualnim elaboratom poslali. Preštudiral jih bom in v svojem pastirovanju porabil.

2.

Pouk mater se vrši skoraj v vseh župnijah, akoravno ne povsod po škofijskih predpisih. Pouk bo pa materam koristil le, ako se sistematično obdelujejo vse, ne le navadne, lahke, ampak tudi bolj nenavadne, težke, kočljive strani vzgoje. Nisem prepričan, da se pouk povsod tako razvija.

Dekani, župniki, tudi starejši kapelani imate gotovo globok, ali vsaj precej globok vpogled v vzgojno delo v naših družinah. Veste tudi, koliko ste dosegli s svojim poukom mater, ki je štirikrat na leto zapovedan. Gotovo vsaj nekateri mnogo dotične literature poznate. Vsi se pa gotovo zavedate, da je središče vsega našega življenja njegova spolna stran in da ravno zavoljo tega mora vzgojni pouk tudi to prekočljivo zadevo obravnavati. Pravim prekočljivo, ker smo v tem oziru pri nas mnogo premalo poučeni, imamo mnogo popolnoma napačnih pojmov in je tudi katekizem v tem pogledu pomanjkljiv.

Po tem razmišljanju se mi je rodila in me je prevzela želja, da bi si oskrbeli načrt, podroben načrt za prepotreben popoln pouk naših mater. Vprašam Vas, bi li kak duhovnik poskusil izdelati tak načrt za porabo po celi škofiji? Moral bi tudi navesti dobro literaturo, da bi jo gospodje pri izdelovanju sistematičnega pouka za matere mogli uporabljati.

Upam, da mi nikdo ne bo zameril, ako opozorim na dotične svoje razprave, ki pa seveda niso popolne. Sem spada knjiga »Staršem pouk o vzgoji«, potem »V boj za srečno in veselo krščansko življenje« stran 62—96 (izdala Mohorjeva družba leta 1921.); nazadnje tudi »Kratko navodilo staršem o verskem pouku malih otrok« (posebna knjiga in ponatisnjeno tudi v »Instructio pastoralis Labacensis, pg. 189—263). — Mnogo dobrih člankov je v Bogoljubu objavil g. Josip Vole.

Rad bi dobil kake načrte od gospodov. Prihaja mi tudi misel, da bi pouk bolj vplival na razum in voljo mater, ako bi se jim celoten pouk podal na kakem tečaju za matere. Drago mi bo, če mi boste gospodje kaj praktičnega svetovali.

Se nekaj me že več časa moti in vznemirja. Kaj pa očetje kot vzgojitelji? Ali njim ni treba pouka? Gospodje, pogovorite se!

3.

Congregatio S. Concilii je pred par leti zahtevala od škofov točno poročilo, kako se otroci v veronauku poučujejo in ali se izpolnjuje naročilo našega zakonika kanon 1329—1336 (cf. Potek 3. sinode, str. 95, 96). Jaz sem odgovoril, da pri nas takega posebnega pouka ni treba, ker katehetje poučujejo veronauk v šoli, in sicer točno po načrtu in po katehetskimi pravilih.

Pred par dnevi sem pa od kongregacije dobil sledeči odgovor:

»Nec putandum supervacuum esse in Ecclesiis christianae doctrinae institutionem tradere, si id jam fit in publicis scholis, nam praeter institutionem in scholis, quae certo magnae est utilitatis, necesse est, ut parochi eorumque adiutores pueros atque adultos in suis ecclesiis apte assidueque catholicam doctrinam doceant; est enim ecclesia locus proprius, ubi ministerium parochorum, qui debent »maximam curam adhibere in catholica puerorum institutione« (Can. 467) maximo cum fructu exercetur.

Interim ... parochi eorumque adiutores operam adhibeant puellarum et matronarum ad pueros in catholica fide instituendos, atque laicos homines praeparent, qui officio voluntariorum catechistarum, sub directione proprii sacerdotis, fungi utiliter possint.«

Vse gospode prosim, da bi to naročilo vestno preštudirali in preudarili, je li mogoče, da bi ga izvedli, in ako je mogoče, kako bi se moglo najbolje izpeljati. Pričakujem dotičnih zapisnikov, v katerih bodo Vaši nazori obrazloženi in točni predlogi stavljeni.

4.

V prvi polovici oktobra 1927 smo vsi škofje naše države imeli skupna posvetovanja v Zagrebu. Kakor po navadi, je tudi letos prevzvišeni gospod nadškof Bauer, kot predsednik konference, o našem delu sv. stolici poročal. Ker bo gotovo Vas vse odgovor, dan v imenu sv. očeta, zanimal, naj Vam glavni del priobčim, ki se glasi takole:

»Pergite igitur tam sacra coepta, ea qua soletis alacritate, pro viribus urgere; uti enim noscitis, nihil est Jesu Christi Vicario gratius opportuniusque videtur, quam ut hae praecipue episcopalis muneris partes curentur; videlicet Actio catholica, quam vocant, summo omnium consensu promoveatur; Opus »Propagandae fidei« omni ope adiuvetur; pietas in augustum Eucharistiae Sacramentum, coetibus opportunis habitis, refoveatur; ac demum, quod apud Vos maxime est opportunitatis, consociatio illa, quam »Apostolatam Ss. Cyrilli et Methodii« nuncupant, maius in dies incrementum capiat.«

Veseli me, da pri nas prav v smislu teh želja sv. očeta delamo. Le zavzemite se gospodje a) za katoliško akcijo, b) za družbo za širjenje vere, quod omni ope adiuvetur, c) za evharistične pobožnosti in shode, d) za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki je za nas »prav posebno primerno«, ut maius in dies incrementum capiat.

O vseh teh važnih zadevah in predmetih našega dušnopastirskega dela se bomo tekom leta v raznih prilikah še razgovarjali. Odprto Vam je široko polje za vsestransko inicijativo. Hvala Bogu! Čim več dela se pokazuje, toliko bolj nam raste pogum in toliko več priložnosti se nam ponuja, da pokažemo svojo plamtečo ljubezen do Boga in do neumrjočih, z dragoceno krvjo Jezusa odkupljenih duš.

Pozdrav in blagoslov vsem!

† Anton Bonaventura,
škof.

4.

Birmovanje in kanonična vizitacija v l. 1928.

Red in način kanonične vizitacije in birmovanja, posebno način izpraševanja verouka v šoli, je v lanskem Škofijskem listu. Imel bom svoj voz, le to prosim, da bi gospodje preskrbeli voziček za prtljago. — Kosilo ob 12 ih, večerja ob 19 ih naj bo preprosta.

Red bo sledeči:

L e s k o v e c .

1. Leskovec v nedeljo 22. aprila.
2. Boštanj v ponedeljek 23. aprila.
3. Studenec v torek 24. aprila.

4. Sv. Duh v sredo 25. aprila.
5. Raka v četrtek 26. aprila.
6. Bučka v petek 27. aprila.
7. Škocijan v nedeljo 29. aprila.
8. Št. Jernej v ponedeljek 30. aprila.
9. Kostanjevica v torek 1. majnika.
10. Sv. Križ v sredo 2. majnika.
11. Čatež ob Savi v četrtek 3. majnika.
12. Velika Dolina v petek 4. majnika.
13. Cerklje ob Krki v soboto 5. majnika.
14. Krško v nedeljo 6. majnika.

R a d o v l j i c a.

15. Radovljica v nedeljo 13. majnika.
16. Leše v ponedeljek 14. majnika.
17. Breznica v torek 15. majnika.
18. Koroška Bela v četrtek 17. majnika.
19. Sv. Križ nad Jesenicami v petek 18. majnika.
20. Jesenice v nedeljo 20. majnika.
21. Dovje v ponedeljek 21. majnika.
22. Rateče-Planica v torek 22. majnika.
23. Kranjska gora v sredo 23. majnika.
24. Mošnje v četrtek 24. majnika.
25. Brezje v petek 25. majnika (obisk).
26. Begunje pri Lescah v nedeljo 3. junija.
27. Lesce v torek 5. junija.
28. Ljubno v sredo 6. junija.

K o č e v j e.

29. Kočevje v nedeljo 10. junija.
30. Stara cerkev v ponedeljek 11. junija.
31. Polom v torek 12. junija.
32. Stari log v sredo 13. junija.
33. Topla reber v četrtek 14. junija.
34. Koprivnik v soboto 16. junija.
35. Nemška Loka v nedeljo 17. junija.
36. Spodnji log v ponedeljek 18. junija.
37. Mozelj v torek 19. junija.
38. Banjaloka v sredo 20. junija.
39. Fara pri Kostelu v četrtek 21. junija.
40. Osilnica v petek 22. junija.
41. Kočevska Reka v nedeljo 24. junija.
42. Borovec v ponedeljek 25. junija.
43. Gotenica v torek 26. junija.

L i t i j a.

44. Primskovo v soboto 8. septembra.
45. Javorje v nedeljo 9. septembra.
46. Prežganje v ponedeljek 10. septembra.
47. Janče v torek 11. septembra.
48. Štanga v sredo 12. septembra.
49. Kresnice v četrtek 13. septembra.

50. Hotič v petek 14. septembra.
51. Šava v soboto 15. septembra.
52. Št. Lambert v nedeljo 16. septembra.
53. Polšnik v ponedeljek 17. septembra.
54. Dole v sredo 19. septembra.
55. Št. Jurij pod Kumom v četrtek 20. septembra.
56. Svibno v petek 21. septembra.
57. Radeče v nedeljo 23. septembra.

Ljubljana.

Kanonična vizitacija.

58. Stolna župnija v torek 29. majnika.
59. Župnija Sv. Petra v torek in sredo 3. in 4. julija.
60. Župnija Trnovo v četrtek 5. julija.
61. Župnija Sv. Jakoba v petek 6. julija.
62. Župnija Marijinega Oznanjenja v soboto 7. julija.
63. Duhovnija sv. Frančiška v Spodnji Šiški v nedeljo 8. julija.

5.

Razne konference za l. 1928.

Prav vsi moremo biti zadovoljni in veseli, ker so se razne konference do sedaj tako lepo obnesle in so prav mnogo pripomogle za medsebojno iskreno prijateljstvo in za soglasno dušnopastirsko delovanje. Zato bomo to delo tudi v l. 1928. nadaljevali, akoravno včasih dosti težav prizadeva.

I.

Za konferenco dekanov v Ljubljani za sedaj ni še nobenega splošno važnega gradiva. Bila pa je lanska tako bogata, da boste gospodje imeli celo leto dosti truda, da njene glavne sklepe oživotvorite in se v njena navodila poglobite.

Ako bi se tekom leta kaka potreba pokazala, ali ako bi mi gospodje sami kake zadeve razodeli, ki naj bi se skupno obravnavale, pa bom gg. dekane k sebi povabil.

II.

Za obe *pastoralni konferenci* določujem:

Pri *pomladanski* pastoralni konferenci naj se obdelajo vprašanja:
Kako naj dušni pastir ravna s političnimi nasprotniki? Ali pa:
Cerkev mistično telo Kristusovo?

Casus: Diana, femina nomine antiqua sed moribus moderna, alte clamitat hodiernam conditionem socialem mulierum prorsus injustam esse. Etenim (inquit) mulier aequae ac vir homo est, ergo aequalibus juribus utrumque sexum potiri debere.

Nulla est ratio, sic publice loquitur, cur viri potius societatem regant, quam mulieres, cum uterque sexus intellectu praeditus sit et viri, praesertim inter parietes domesticos, frequenter se tales ostendant, qui magis regantur quam regant: eos in publicis curiis similes esse Diana minime dubitat.

In rebus politicis tantopere libertati favet, ut proclamet systema monarchicum absonum esse et solam rempublicam liberam modernae aetati convenire.

Vitam sexualem quod attinet vult ut mulieri eadem licentia concedatur ac viris, cum injustum sit in casu ex. gr. prostitutionis feminas tantum inspectioni medicae et eventuali poenae subicere, dum viri concumbentes impuniti abeant.

Maternitatem jus dicitur esse cuiuslibet mulieris, cui juri, si placuerit, renuntiare poterit ejiciendo prolem in utero latentem. Unum aliumve filiolum habere cordi jucundum esse admittit, sed tres vel plures procreare insipientiae esse, cum gestatio valetudini, praesertim vero pulchritudini matris obsit. Qua de causa etiam prolem nuper genitam non propriis uberibus lactat, sed vaccino lacte nutrit.

Nihilominus vere religiosam se esse asserit, nam mense majali saepius ad Litanias accedit, candelas coram imagine s. Antonii accendit, immo pauperi cuidam sacerdoti vestem nigram defuncti patris, quam occasionibus solemnioribus gestare solebat, donavit.

Quaeritur:

1. An et in quo adsit aequalitas jurium virum inter et feminam?
2. Num et in quantum admitti possit a) in ordine sociali b) in ordine politico c) in ordine studiorum?
3. Quid doceat theologia de forma regiminis?
4. Quomodo judicandi sint viri, et quomodo mulieres in casu prostitutionis et aliis id genus?
5. Quid de abortu et de onanismo conjugali?
6. An sit mater obligata lactare propriam prolem?

Et quid ad casum?

Za j e s e n s k o konferenco pa določim sledeča vprašanja:

Redno dušno pastirstvo in cerkvene organizacije. Ali pa:

Katoliška akcija sploh in njena zveza s politiko.

Casus: Hermes mercator in vendendis mercibus magis prudentiam serpentis quam simplicitatem columbae sectatur. Etenim singulis vicibus pondera et mensuras modice falsificando magnum lucrum assequitur; a confessario ideo correptus et de obligatione restituendi monitus respondet »parum pro nihilo reputari«, se alioquin religiose vivere et saepius pro suis emptoribus orare, si cui forte damnum intulit.

De caetero negotium ejus prospere procedit et post paucos annos vere dives evadit. Quod tamen invidiam ejus operarii Longimani excitat; Longimanus domino suo multa clam aufert proclamans »dominium esse furtum« et se suo labore ad luera domini cooperatum esse, hinc etiam partem in lucro debere habere.

Cum ecce: inopinate et Hermeti et Longimani subtrahitur occasio furandi. Etenim negotium ejus fulgure tactum ad cineres redigitur. Hermes quondam dives, nunc ob ingentia damna fere pauper, omnibus bonis coram iudice cedit, et creditores solummodo 35% sortis, quam juste postulabant, percipiunt, cum ulteriora bona non adsint.

Hermeti, vitae sumptuosae addicto, nullum aliud remedium remanet, nisi strenuo labore aliud negotium a parvis initiis inchoare et revera: »fortes fortuna adjuvat«, nam Claudia vidua honesta, de caetero mole et patrimonio pinguis, ei fervidum cor et insignem dotem offert. — Denuo dives factus a confessario monetur, ut creditoribus, quibus 35% tantum in »concursu« solverat, reliqua 65% resarciat; sed zelans confessarius mox advertit se surdo canere.

Item surdus manet, cum ei confessarius injungit, ut horologium, quod bona fide apud horologiarium Horatium emerat, restituat, cum postea evictum sit, istud horologium fuisse furtivum: etenim Bibulus, filius prodigus, illud clam patri abstulerat et Horatio vendiderat se a patre missum dicitans. Pauper

pater horologium et a Horatio et a Hermete reclamat, ast vani sunt clamores ejus, cum neuter eos audire velit, et uterque eum ad Bibulum remittat.

Quaeritur:

1. Quomodo judicanda sint furta minuta?
2. In qua materia valeat adagium: »parum pro nihilo reputatur«?
3. In quo ordine bonorum sit facienda restitutio?
4. Quid sit dominium privatum et quo jure fundetur?
5. Quid doceant theologi de justa mercede operarii?
6. An cessio bonorum obligationem restituendi exstinguat?
7. An possessor bonae fidei debeat restituere rem, quam legitime emit, si postea apparet, rem fuisse furtivam?

Et quid ad casum?

Gotovo boste gospodje predloženo tvarino s tolikim razumevanjem in s toliko vnemo obravnavali, kakor ste to storili v minulem letu.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1928.

† Anton Bonaventura,
škof.

6.

Družba „Treznost“.

Družbo »Treznost« so vpeljali naslednji župni uradi: Kranjska gora, Brdo, Podbrezje, Rateče, Žabnica, Vranja peč, Poljane, Janče, Lom, Žalina, Črni vrh nad Polhovim gradcem, Železniki, Bukovšica, Naklo, Dolenji Logatec, Dovje.

Ker se mora ta družba ustanoviti v vsaki župniji (Škof. list, 1927, str. 33—41), opozarja škofijski ordinariat vse župne urade, naj družbo čimprej ustanove in vsaj do velike noči ustanovitev semkaj prijavijo.

7.

Cerkvene starine.

Župni uradi se ponovno opozarjajo na škofijske odredbe glede varstva in ohranitve cerkvenih starin. Zadnji opomini so bili objavljeni v Škof. listu l. 1923., str. 83, in l. 1924., str. 70.

Ker so se zadnje mesece minulega leta pojavili nepoklicani nabiralci starin, ki so pod raznimi pretvezami iskali cerkvenih starin in so oškodovali zlasti eno župnijo v ljubljanski škofiji, se gospodom župnikom naroča, naj pouče cerkvene ključarje in cerkvenike, da ne smejo brez župnikove vednosti z ničemer iz cerkve razpolagati in da morajo paziti na starinske predmete, da se ne izgube ali odstranijo. Pripominja se, da je za oddajo ali prodajo cerkvenih predmetov, tudi že nerabnih, potrebno v vsakem primeru dovoljenje škof. ordinariata.

8.

Cerkveno ljudsko petje.

Cecilijino društvo za ljubljansko škofijo je poslalo škof. ordinariatu vlogo z dne 10. nov. 1927, ki se glasi:

Pri zadnji odborovi seji Cecilijinega društva se je sklenilo, naj se zopet prične z gojitvijo cerkvenega ljudskega petja, ki smo se zanj zadnji čas premalo brigali. V ta namen bi bilo najprej potrebno izvedeti, kaj se je v posameznih župnijah v tem oziru že ukrenilo. Škofijski ordinariat naj bi v to svrhu naročil vsem župnim uradom, naj sporočijo:

1. Ali se cerkveno ljudsko petje kaj goji?

2. V koliki meri oz. pri katerih pobožnostih in cerkvenih opravilih? Kaj se poje in kako?

3. Ali se je od strani duhovnikove ljudstvu ta zadeva že kaj pojasnila?

4. Kaj ovira, da se dosedaj cerkveno ljudsko petje morda še ni moglo razviti? Kaj bi se dalo doseči v bližnji bodočnosti?

Na podlagi teh odgovorov bi Cecilijino društvo zadevo dalje pretresalo in skušalo priti tudi v tej panogi cerkvene glasbe do kakih splošnih pozitivnih uspehov.

Župnim uradom se zato naroča, naj do konca februarja t. l. vpošljejo škof. ordinariatu poročila z odgovori na vprašanja prednje vloge.

9.

Zavarovanje organistov in cerkvenikov.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je z dopisom z dne 18. jan. 1928, ref. H-B/Pl., sporočil škofijskemu ordinariatu sledeče:

Urad opaža, da posamezni organisti niso prijavljeni v zavarovanje. Ko je tak organist sprejet v bolnišnico, zahtevajo seveda bolnišnice od Okrožnega urada plačilo oskrbnih stroškov, ker so organisti zavarovanju zavezani. Tudi sami zahtevajo večkrat priznanje podpor. Na pozive k prijavam v zavarovanje organistov pa prejema Okrožni urad stalno negativne odgovore, oziroma se plačilni nalogi urada zavrnejo in nočejo plačati tozadevnih prispevkov ne župni urad, ne cerkvena predstojništva in tudi ne občine. Posledica tega je, da mora urad doseči prijave zavarovanju zavezanih organistov le potom posredovanja političnih oblasti in včasih celo kaznovanja prizadetih delodajalcev. Posledice neprijave organistov pa zadenejo v veliki meri odgovorne činitelje tudi radi tega, ker morajo uradu povrniti stroške, nastale za lečenje in oskrbo obolelega, toda neprijavljenega organista.

S tem, da se organisti ne prijavljajo pravilno v zavarovanje, so le-ti v slučaju obolenja izpostavljeni največji bedi, posebno, ker nimajo dovolj sredstev, da bi mogli iz svojega plačati drago zdravniško pomoč. Te pomoči pa jim tudi Okrožni urad ne more takoj dati brezplačno, ker mora predvsem ugotoviti dejanski obstoj službenega razmerja oziroma zavarovalne obveznosti.

Da se pride vsemu temu v okom, prosim, da knezoškofijski ordinariat izda cerkvenim predstojništvom oziroma župnim uradom (kdor je pač pristojen) pojasnilo, da morajo prijaviti pri pristojnih ekspoziturah okrožnega urada vse organiste, katerim daje ta služba glavni vir dohodkov za preživljanje. Če vrši

službo organista kot postranski posel kak učitelj, posestnik itd., pa seveda ni zavarovanju zavezan, ker gre za postransko delo in ne za glavni poklic.

Gorenje velja tudi v pogledu zavarovanja cerkvenikov.

Vljudno naprošam za obvestilo o storjenih ukrepih.

O tem se cerkvena predstojništva s tem radi ravnanja obveščajo.

10.

Razne objave.

Škof. sklad za obolele duhovnike. Ker sedaj posamezne župnije pripisujejo Duhovniškemu podpornemu društvu za sklad v korist obolelim siromašnim duhovnikom, se v rešitvi cerkvenih računov ne bo več predpisaval znesek v korist sklada za obolele duhovnike.

Škofijski list. Naročnina za Škofijski list 1928 znaša 50 Din. Za vplačilo je pridejana tej številki lista čekovna položnica.

Orglarska šola. Za vplačilo prispevkov cerkva za orglarsko šolo je tej številki lista priložena čekovna položnica. Višina prispevkov je določena v Škof. listu 1924, str. 14.

Consignatio de festis suppressis l. 1928. je tej številki lista pridejana.

11.

Konkurzni razpis.

S tem se razpisuje župnija **Kokra** v kranjski dekaniji.

Pravilno opremljene prošnje je nasloviti na škof. ordinariat. Kot zaključni rok za vlaganje prošenj se določa 20. februar 1928.

12.

Škofijska kronika.

Imenovan je za ekskurendo-upravitelja župnije **Kokra** **Franc Lakmayer**, župnik v Preddvoru.

Umrli je **Anton Nemeč**, župnik in zlatomašnik v **Kokri**, dne 19. januarja 1928 v starosti 83 let. — N. v m. p.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 25. januarja 1928.

Vsebina: 1. Pastirski list za l. 1928. — 2. Postna zapoved. — 3. Gospodom duhovnikom za l. 1928. — 4. Birmovanje in kanonična vizitacija v l. 1928. — 5. Razne konference za l. 1928. — 6. Družba »Treznost«. — 7. Cerkevne starine. — 8. Cerkevno ljudsko petje. — 9. Zavarovanje organistov in cerkvenikov. — 10. Razne objave. — 11. Konkurzni razpis. — 12. Škofijska kronika.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Josip Dostal**. — Za Jugosl. tiskarno v Ljubljani **Karel Čeč**.

Antonius Bonaventura,

von Gottes und des apostolischen Stuhles Gnaden

Bischof von Ljubljana,

allen deutschen Gläubigen seiner Diözese Heil, Frieden und Segen Gottes.

Eine der größten Gnaden, die wir von Gott empfangen haben, ist die Geburt und Erziehung in der alleinseligmachenden katholischen Kirche. Gewiß seid ihr durch dieses Bewußtsein hocheifrig und der gütigen Vorsehung Gottes vom Herzen dankbar.

Um diese Freude und Dankbarkeit zu erhalten und zu vermehren, will ich euch in diesem Hirtenbriefe einiges über den Ursprung unserer hl. Kirche und über den Trost, den sie uns in allen Lagen des gegenwärtigen Lebens gewährt, in Erinnerung bringen.

I. Ursprung der Kirche.

Über den Ursprung der Kirche hat der hl. Vater Papst Pius XI. in seinem letzten Rundschreiben folgendes geschrieben:

»Von Gott, dem Schöpfer aller Dinge, sind wir erschaffen worden zu dem Zweck, ihn zu erkennen und ihn zu lieben. Unser Schöpfer hat also ein volles Recht auf unseren Dienst. Nun konnte sich Gott in der Leitung des Menschen auf die Vorschriften des Naturgesetzes beschränken, das er ihm in der Schöpfung selbst ins Herz geschrieben hat, und die weitere Entwicklung dieses Gesetzes durch seine gewöhnliche Vorsehung regeln. Statt dessen hat er es vorgezogen, positive Vorschriften zu geben, und im Laufe der Zeit, von den Anfängen des Menschengeschlechtes bis zur Ankunft und Botschaft Jesu Christi, hat er selbst den Menschen die Gebote gelehrt, welche die vernunftbegabte Natur ihm, dem Schöpfer, gegenüber verpflichten.« Zu wiederholten Malen und auf mannigfache Art hat Gott einst in den Propheten zu den Vätern gesprochen. Zuletzt hat er in diesen Tagen in seinem Sohne zu uns gesprochen.« Daraus folgt, daß keine Religion die wahre sein kann, außer der, die auf dem geoffenbarten Wort Gottes beruht. Diese Offenbarung, die mit den Anfängen des Menschengeschlechtes einsetzte und im Alten Bund fortgesetzt wurde, hat Jesus Christus selbst im Neuen Bund zur Vollendung geführt. Wenn aber Gott gesprochen hat, wofür die Geschichte bürgt, so muß es allen klar sein, daß der Mensch der Offenbarung Gottes unbedingt zu glauben und seinen Geboten vorbehaltlos zu folgen hat. Damit wir aber

beides zur Ehre Gottes und zu unserem Heile richtig vollführen könnten, hat der eingeborene Sohn Gottes seine Kirche auf Erden gestiftet. Wir meinen also, daß alle, die sich Christen nennen, nicht daran vorbeikommen, zu glauben, daß Christus eine Kirche, und zwar eine einzige, gegründet hat, damit sie das Werk der Erlösung der Menschheit unter der Führung eines Hauptes durch das lebendige Lehramt und durch Spendung der Sakramente, der Quellen himmlischer Gnaden, in der Folgezeit weiterführe. Darum hat er sie mit einem Reich, einem Hause, einem Schafstall und einer Herde verglichen. Diese so wunderbar gegründete Kirche konnte nach dem Tode ihres Stifters und der Apostel, der ersten Pioniere ihrer Ausbreitung, nicht zugrunde gehen oder zugrunde gerichtet werden, da ihr doch der Auftrag geworden war, alle Menschen ohne Unterschied der Zeit oder des Raumes zum ewigen Heil zu führen: »Darum gehet hin und lehret alle Völker«. Kann nun die Kirche in der ununterbrochenen fortgesetzten Erfüllung ihres Berufes irgendwie der Wirkungskraft ermangeln, wenn ihr doch Christus selbst immer beisteht, er, der feierlich versprochen hat: »Siehe, ich bin bei euch alle Tage bis ans Ende der Welt«? Es kann also nicht anders sein, als daß die Kirche Christi nicht allein heute und allezeit besteht, sie ist auch notwendig immer dieselbe, die sie im apostolischen Zeitalter war, wenn man nicht, was widersinnig wäre, sagen wollte, Christus sei seinem Vorhaben nicht gewachsen gewesen oder er habe sich damals getäuscht, als er versicherte, die Pforten der Hölle würden sie nie überwältigen.«

II. *Trostquelle.*

Welche Freude für uns das gewisse Bewußtsein, die Kirche ist göttlichen Ursprunges, und die bestimmte Versicherung Gottes, daß auch die Pforten der Hölle, das heißt die höllischen Mächte gegen dieselbe nichts vermögen werden.

Diese Freude wird noch gesteigert durch den Trost, den uns einzig und allein der katholische Glaube in jeder Lebenslage zu gewähren imstande ist. Wir wollen uns alsogleich davon überzeugen.

1. Wie viel Trost liegt in der gewissen Versicherung des Glaubens, daß wir alle von Gott erschaffen und von ihm zur ewigen Seligkeit berufen sind. Wir sind alle Kinder Gottes und stehen unter seiner väterlichen Vorsehung.

Ja, als unsere ersten Eltern so unglücklich waren, daß sie Gottes Gebot übertreten und dadurch die ewige Verwerfung verdient haben, hat sich Gott aus seiner barmherzigen Liebe unser erbarmt. Die zweite göttliche Person, der Sohn Gottes, ist Mensch geworden und hat durch sein Leben, seine Leiden und seinen Tod der göttlichen Gerechtigkeit genügt. Seine Lehre und seine Erlösungsgnaden hat er in unserer heiligen Kirche hinterlegt. Wenn wir fest glauben und Buße tun, werden wir seiner Erlösung teilhaftig werden. Der Weg zur ersehnten ewigen Glückseligkeit ist wieder frei. Welch ein Trost in diesem Tränentale!

2. In der Ungleichheit der verschiedenen Lebensstände, die uns sehr drücken würde, tröstet uns das Bewußtsein, daß wir vor Gott alle gleich sind. Derselbe Vater hat uns alle erschaffen, derselbe Christus hat uns alle am Kreuze erlöst und alle sind wir zu derselben ewigen Seligkeit berufen.

Ja, ein niederer Berufsstand kann Gott noch angenehmer und für die Erreichung des ewigen Endzieles sicherer sein, als ein hoher Stand. Der Heiland selbst hat sich für sein irdisches Leben einen Stand in Niedrigkeit und Armut gewählt. Sein Nährvater, der heilige Josef, war ja ein armer Zimmermann; seine Mutter Maria war vor der Welt nur eine gewöhnliche arme Hausfrau. Daraus können wir schließen, daß eben ein niedrigerer Stand in Arbeit und Armut vor Gott dem Herrn hochangesehen ist.

Überdies hat der Heiland diesen Stand sogar gepriesen: »Selig sind die Armen im Geiste, denn ihrer ist das Himmelreich.« Mit dem armen verlassenen Volke hat er am meisten verkehrt, hat es getröstet und hat zu seinem Besten eine Unzahl von Wundern gewirkt. Und aus diesem Stande hat er auch die Apostel gewählt, seine Apostel, welche er mit der Fortführung seines Erlösungswerkes zum Heile der ganzen Welt betraut hat.

Nicht wahr, diese verbürgten Wahrheiten bringen allen, die in ärmerer Lage leben, viel Trost, wenn sie dieselbe gottergeben tragen.

3. Viele Tränen werden uns durch allerlei geistige und körperliche Leiden verursacht. Es ist wahr, unsere Leiden sind vielfach durch unsere Sünden verursacht. Ungehorsam der Kinder, Zornmütigkeit der Eltern, Neid, Haß, Zank, Streit, Trunksucht, Verschwendung, Betrug, Verleumdung, Unzucht sind Quellen fortwährender Betrübniß in den Familien und Gemeinden. Dazu kommen noch Krankheiten, Mangel, Unglücksfälle und Tod.

Gibt es denn in diesen Leiden keinen Trost? Sollen wir verzweifeln? Nein! Flüchten wir uns zum heiligen Glauben und wir werden viel Trost finden. Er lehrt uns folgendes:

a) Opfern wir unsere Leiden Gott als Buße für die Sünden auf. Wie oft haben wir schon die Hölle verdient! Gott hat unser geschont und wartet auf die Rückkehr des verlorenen Sohnes. Er läßt zeitliche Leiden über uns kommen, damit wir den ewigen entgegen, welche der Heiland durch sein Leiden und Sterben abgebüßt hat; und der Früchte dieser Leiden können wir durch das Bußsakrament teilhaftig werden.

b) Die Leiden, auch die durch die eigene Schuld zugezogenen, können für die Ewigkeit verdienstlich gemacht werden. Wollet nur dieselben aus der Hand Gottes annehmen und sie dem hochheiligsten Herzen Jesu auf seine Meinung aufopfern.

Aber freilich, die Sünden müßt ihr lassen: den Ungehorsam, den Haß, den Zorn, den Betrug, die Verleumdung, die Unzucht, die Trunksucht. Wenn ihr diese Leidenschaften nicht bekämpft, so seid ihr wissentlicherweise an den daraus fortwährend sich ergebenden Leiden selber schuld und auch eure Leiden, die euch im Zustande der Sünde treffen, haben vor Gott keinen Wert, sind verdienstlos.

Verlasset also den Weg der Leidenschaft, versöhnet euch durch eine reumütige Beichte mit Gott, verharret durch Selbstbeherrschung in seiner Gnade und Liebe, dann werden euch die Leiden zum Heile gereichen.

O welche Quelle des reichlichsten Trostes sind diese Lehren unseres heiligen Glaubens!

c) Endlich blicket auf den Heiland! Wodurch hat er uns erlöst? Durch Leiden, durch seinen schmachvollen Tod am Kreuze. Er ruft uns zu: Wer mein Schüler sein will, der nehme täglich sein Kreuz auf sich und folge mir nach! Blicket auf Maria, die unbefleckte Gottesmutter! O, wie viel mußte sie leiden! Nicht umsonst wird sie als Königin der Märtyrer angerufen. Jesus und Maria sind durch die Leiden zu ewigen Freuden eingegangen. Folgen wir ihnen nach: durch kurze Leiden zu ewigen Freuden.

4. Früher habe ich Leidenschaften und Sünden erwähnt. Nun, diese sind für uns ein wirkliches Unglück. Hier verursachen dieselben Gewissensbisse, viele Leiden und Tränen und zuletzt einen unglückseligen Tod, auf welchen ewige Leiden folgen. Und wann wirst du sterben? Du weißt es nicht. Vielleicht diese Woche, vielleicht dieses Jahr, vielleicht nach einigen Jahren. Wird dich der Tod vorbereitet finden? Du lebst in großen Sünden, von denen Unkeuschheit, Trunksucht, Haß, Hoffart am meisten verbreitet sind. Du hast zwar die Sünden gebeichtet, vielleicht schon öfters: jedoch trotzdem bist du der alte Sünder, die alte Sünderin geblieben. Deshalb frage ich dich: hast du reumütig gebeichtet, hast du aufrichtig versprochen die Sünde und die Gelegenheit dazu, z. B. deine sündhafte Bekanntschaft, deine sündhafte Vergnügungen, Tänze, deinen Wirtshausbesuch zu meiden? Dein Versprechen scheint kein aufrichtiges gewesen zu sein: du hast ja deine sündhafte Bekanntschaft fortgesetzt, du hast ja die Tanzböden nicht gemieden, du hast ja die Wirtshäuser also gleich wieder aufgesucht! Den Beichtvater hast du vielleicht getäuscht, aber Gott den allwissenden, den allgerechten Gott kannst du nicht täuschen.

Ist dein Zustand nicht schrecklich, nicht gefährlich? Und wenn deine Sterbensstunde kommt? Was folgt dann? Ja, dann kommt die ewige Verwerfung an den Ort, wo Heulen und Zähneknirschen sein wird. Hast du dies je ernstlich erwogen? Um dich handelt es sich.

Ich rufe dir zu: rette deine Seele! deine unsterbliche, mit dem kostbaren Blute Jesu erkaufte Seele! Nur in diesem Blute kannst du deine Seele rein waschen! Und wo kann dies geschehen? Bei einer reumütigen heiligen Beichte mit dem aufrichtigen Vorsatze einer vollkommenen Lebensbesserung: die sündhafte Bekanntschaft muß gelöst, der Tanzboden gemieden, das Wirtshaus bei Seite gelassen werden. Du zögerst? Nun wähle: aufrichtige Buße, oder ewige Verdammung.

So lehrt dich der Glaube und gibt dir armen Sünder, dir armen Sünderin in der Angst ewiger Höllenstrafen den einzig möglichen Trost.

5. Es naht die Sterbensstunde, die verhängnisvolle Stunde, von welcher die ganze Ewigkeit abhängt. Noch ein Tag, noch eine Stunde, noch einige Minuten und du stehst vor dem gerechten Richter, welcher also-

gleich über die Ewigkeit entscheiden wird. Zitterst du nicht vor diesem schrecklichen Augenblick? Du bist ruhig, gar nicht beängstigt! O armes Kind, wenn dem so ist, wisse, du bist sehr nahe daran, von Gott auf ewig verworfen zu werden. Wollest du doch dieses dir lebhaft vorstellen und dann fragen: Herr, was soll ich tun, um vor den schrecklichen, ewig dauernden Höllenqualen bewahrt zu werden?

Höre die Antwort: lege eine reumütige Beichte ab, ja, eine reumütige Lebensbeichte! Und hat der Priester die Lossprechungsworte gesprochen: alsdann frohlocke, juble! Du bist gerettet. Wegen des Herblutes Jesu des Herrn ist alles vergessen, alles verziehen, die Himmelpforte steht dir offen. Alsdann empfangenoch die Wegzehrung und die hl. Ölung und scheide getrost aus diesem mühevollen Leben, um in die ewigen Freuden des Herrn einzugehen.

III.

Nicht wahr, wie viel Trost bereitet dir der heilige Glaube, wie ihn die katholische Kirche unfehlbar verkündet. Denn sie ist ja göttlichen Ursprunges und hat eben deshalb jene Quellen, aus welchen dir einzig, wie wir gesehen haben, in allen Lebenslagen ein sicherer Trost zufließt.

Freue dich deshalb deines heiligen Glaubens! Sei Gott dafür dankbar. Dein Leben richte nach den Lehren des Glaubens und nicht nach deinen Leidenschaften ein. Der Kampf des Lebens ist ja kurz, ewig jedoch die durch den Kampf erworbenen Freuden!

Nimm deine Zuflucht zum hochheiligsten, erbarmungsvollsten Herzen Jesu und zur lieben Mutter Gottes Maria, die da ist die Zuflucht der Sünder, auf daß sie für dich Fürsprache einlege für die Gnade eines christlichen Lebens und für die Gnade einer seligen Sterbestunde. Amen.

Der Segen des allmächtigen Gottes, des Vaters, des Sohnes und des heiligen Geistes komme über euch und bleibe bei euch immerdar. Amen.

Ljubljana, am 22. Jänner 1928.

† Antonius Bonaventura,
Bischof.

Fastenmandat für das Jahr 1928.

Bezüglich des Fastengebotes bestimme ich auf Grund vom hl. Stuhle erhaltener Bevollmächtigung für die Diözese Ljubljana im Jahre 1928 folgendes:

I.

1. Das Gebot der Abstinenz verbietet den Genuß von Fleisch und Fleischsuppe. Deshalb ist es an allen Abstinenztagen erlaubt, jedwedes Tierfett zu gebrauchen. Das Gebot verpflichtet alle Gläubigen vom vollendeten siebenten Jahre an.

2. Das Gebot des Fastens erlaubt nur eine Mahlzeit im Tage, es verbietet jedoch nicht etwas zu genießen morgens und abends nach Gewohnheit des betreffenden Ortes. Es verpflichtet alle Gläubigen vom vollendeten einundzwanzigsten bis zum angefangenen sechzigsten Lebensjahre.

II.

1. Das Gebot der Abstinenz ist zu halten an allen Freitagen des Jahres.

2. Abstinenz und Fasten sind geboten:

- a) am Aschermittwoch,
- b) an den Freitagen der vierzigägigen Fasten,
- c) am Freitag der Quatemberwochen,
- d) am Samstag vor Pfingsten, am Tage vor Mariä Himmelfahrt (14. August), vor Allerheiligen (31. Oktober), vor Weihnachten (24. Dezember). Fällt einer dieser Tage auf einen Sonntag, so fällt Fasten und Abstinenz weg.

3. Fasten allein ist vorgeschrieben an allen übrigen Tagen der vierzigägigen Fastenzeit, am Mittwoch und Samstag der Quatemberwochen.

An allen Tagen, für welche nur Fasten vorgeschrieben ist, ist es allen Gläubigen gestattet, auch beim Abendessen Fleischspeisen zu genießen.

4. Das Gebot der Abstinenz und des Fastens verpflichtet nicht an den Sonntagen der vierzigägigen Fasten, an den gebotenen und auch an den aufgehobenen kirchlichen Feiertagen, welche wir in unserer Diözese noch feiern.

Am Karsamstag ist Abstinenz und Fasten mittags beendet, am 24. Dezember aber zum Abendessen.

Vom Gebote der Abstinenz und des Fastens sind ausgenommen:

- a) die Bewohner jener Ortschaften, in welchen ein Jahrmarkt stattfindet;
- b) an allen Fasttagen des Jahres, mit Ausnahme der Vigil vor Weihnachten und des Karfreitags, Soldaten, die Gendarmerie und die Finanzwache samt ihren Familien.

Vom Gebote der Abstinenz sind an allen Fasttagen des Jahres, mit Ausnahme des Tages vor Weihnachten und Karfreitag ausgenommen: alle Arbeiter in Bergwerken und Fabriken samt ihren Familien; Eisenbahnkondukteure und die Reisenden, welche auf Bahnstationen speisen müssen; alle Bediensteten und Reisenden auf Schiffen, wenn sie auf Schiffen speisen müssen; alle diejenigen, welche sich in Bädern und Kurorten aufhalten samt ihren Familien und der Dienerschaft; diejenigen, welche in Gasthäusern ihre Kost nehmen müssen, und jene, welche von andern abhängig sind und sich Fastenspeisen nicht verschaffen können; alle, welche in Strahhäusern leben, ihre Aufseher und andere Bedienstete.

Alle jene, welche sich dieser gewährten Nachsichten bedienen werden, ermahne ich im Sinne des päpstlichen Schreibens, den Abgang des Fastens durch andere gute Werke, besonders durch Almosen für die Armen zu ersetzen.

III.

Einzelnen Personen und Familien kann zufolge kirchlichen Gesetzes (Kan. 1245) der eigene Pfarrer eine Nachsicht vom Fastengebote gewähren. Ich bevollmächtige auch die Beichtväter für die Erteilung derselben Nachsichten, jedoch nur bei der Beichte.

Zufolge besonderer von der Kirche gutgeheißener Gründe sind vom Fasten allein ausgenommen:

- a) Kranke und Genesende, ferner körperlich schwächliche, welche infolge Fastens Kopfweh oder Schwindel bekämen;
- b) Mütter vor und nach der Geburt, auch wenn sie gesund und körperlich kräftig sind;
- c) Arme, die sich die Nahrung erbetteln, welche überhaupt keine genügende Nahrung haben;
- d) verschiedene Handwerker und Arbeiter, welche schwere Arbeit verrichten müssen, z. B. Landleute, Maurer, Steinmetze, Schmiede, Weber, Tischler usw. Alle diese sind vom Fastengebote ausgenommen, obgleich sie gesund und körperlich kräftig sind;
- e) alle, welche ermüdende geistige Tätigkeit ausüben müssen, z. B. Volksschullehrer, Studenten, Professoren, wenn sie sich auf die Vorlesungen anstrengend vorbereiten müssen; Prediger, wenn sie fast alltäglich predigen müssen, z. B. Missionäre bei Volksmissionen. Alle diese sind vom Fastengebote ausgenommen, wenn sie infolge Fastens ihren Obliegenheiten nicht nachkommen könnten.

Ich hoffe, daß wir dieses gemilderte Fastengebot bereitwillig und gewissenhaft erfüllen werden. Beten wir und tun wir Buße, damit sich Gott unser erbarme und uns nicht nach unseren Sünden strafe.

Ljubljana, am 22. Jänner 1928.

† Antonius Bonaventura,
Bischof.

